

دانشکده‌ی الهیات و معارف اسلامی
معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی

شیوه نامه‌ی تدوین و تنظیم پایان نامه (کلیه‌ی مقاطع)

مستند به مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران

فهرست مطالب

۱	مقدمه.....	-
۲	بخش اول مفاهیم و اصطلاحات.....	-
۲	بخش دوم:مقررات کلی.....	-
۶	بخش سوم :شیوه تنظیم پایان نامه.....	-
۶	اجزای پایان نامه.....	-
۱۰	شیوه نگارش متن پایان نامه.....	-
۱۱	بخش چهارم: چگونگی ارجاع.....	-
۱۳	استناد به کتاب.....	-
۱۷	استناد به مجموعه ها مجلات و روزنامه ها.....	-
۱۸	طرز نوشتن ارجاعات تکراری.....	-
۱۹	بخش پنجم: نشانه ها علائم.....	-
۱۹	نشانه ها و علائم فارسی و عربی.....	-
۲۱	نشانه ها و علائم اختصاری فرنگی.....	-
۲۲	بخش ششم:چگونگی فهرست منابع.....	-
۲۳	بخش هفتم:فهرست های دیگر.....	-
۲۵	بخش هشتم:ضمایم و پیوست ها.....	-

باسمه تعالی

دانشجوی گرامی:

از اهداف اصلی ارائه‌ی پایان نامه به عنوان بخشی از فعالیت‌های لازم برای اخذ درجه در رشته و مقطع تحصیلی مربوطه، آشنایی عملی با مراحل طراحی، اجرا و ارائه‌ی گزارش نهایی یک تحقیق است. شناخت بهتر و دقیق تر مبانی علمی موضوع تحقیق، تسلط بر نحوه‌ی گردآوری، تنظیم و تحلیل اطلاعات علمی و بهره‌گیری از منابع جدید و معتبر از مهمترین دستاوردهای فعالیت پژوهشی در قالب پایان نامه محسوب می‌شود. در راستای اهداف ارائه‌ی پایان نامه، مبنی بر توسعه مرزهای دانش و تقویت بنیه دانش‌پژوهان، آشنایی دانشجویان عزیز با نحوه نگارش و تنظیم مطالب پایان نامه از اهمیت فراوانی برخوردار است. از این رو ضمن عرض تبریک گذراندن موفقیت آمیز مراحل آموزشی و در آستانه‌ی آخرین مقطع تحصیلی فعلی، توجه شما را به مطالب این شیوه نامه جلب می‌نماید. هدف اصلی تهیه‌ی این شیوه نامه دستیابی به الگویی جامع و ایجاد رویه‌ای واحد در تدوین و نگارش پایان نامه‌های ارائه شده در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی در سطح دانشکده است. بدیهی است رعایت موارد ذکر شده در این راهنما برای کلیه دانشجویان الزامی بوده و موجب تسریع در صدور مجوز دفاع و تسهیل امور دانش‌آموختگان گرامی خواهد شد.

معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی

دانشکده الهیات و معارف اسلامی

۱۳۹۵

مقدمه

در اجرای ماده ۲۱ شیوه نامه اجرائی دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه شهید چمران مصوب ۱۳۹۲/۴/۹ شورای تحصیلات تکمیلی مبنی بر این که نحوه نگارش پایان نامه باید مطابق ضمیمه پیوست باشد و به منظور ارتقای کیفی پایان نامه و تدوین منظم و یکنواخت پایان نامه ها ، این دستورالعمل در هشت بخش و ۶۹ ماده به شرح زیر به تصویب می رسد. لازم به ذکر است که پیش نویس این راهنما توسط جناب آقای دکتر رضایی راد براساس مطالب درس روش تحقیق بنا به درخواست و نظارت معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده تهیه و طی چندین جلسه اصلاحات و تغییرات لازم در آن اعمال شد و در نهایت با تلاش و همفکری قابل تقدیر اعضای محترم شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده نسخه نهایی آن تنظیم گردید. این دستورالعمل از نیمسال اول ۱۳۹۵ لازم الاجرا است .

بخش اول مفاهیم و اصطلاحات

- ۱ - مقصود از «گروه» در این مصوبه ، گروه آموزشی مربوط به رشته تحصیلی دانشجو است.
- ۲ - مقصود از «دانشگاه» ، دانشگاه شهید چمران اهواز و مقصود از دانشکده، دانشکده مجری دوره‌ی کارشناسی ارشد یا دکترا می باشد.
- ۳- مقصود از «شیوه نامه» ، «شیوه نامه‌ی اجرائی دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه شهید چمران مصوب ۹۲/۴/۹ شورای تحصیلات تکمیلی» می باشد.

بخش دوم: مقررات کلی

- ۴- هر دانشجوی کارشناسی ارشد موظف است مطابق آیین نامه ها و ضوابط مصوب^۱، از جمله؛ «شیوه نامه-ی اجرائی دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه شهید چمران مصوب ۱۳۹۲/۴/۹ شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران» علاوه بر گذراندن دروس موظف، یک پایان نامه با شرایط ذکر شده در این دستورالعمل تدوین نماید و با طی مراحل ذکر شده در این دستورالعمل و سایر تشریفات مقرر قانونی به تصویب هیئت داوران منتخب گروه آموزشی خود برساند.

^۱ - جهت سهولت بهره برداری، مهم ترین این مصوبات به دستورالعمل ضمیمه شده است و توصیه می شود در آغاز دوره تحصیل دانشجویان محترم این مقررات رابه دقت مطالعه نمایند.

۵- پایان نامه عبارت است از یک تحقیق روشمند با هدفی مشخص که بر اساس طرحی که از طرف دانشجو پیشنهاد شده، در گروه به تصویب رسیده است انجام و به نتیجه رسیده و به صورت مکتوب و مدون در آمده باشد و دارای نوآوری نیز باشد.

۶- هر پایان نامه معادل شش واحد درسی در کارنامه دانشجو محاسبه گردید و بدون آن دانشجو، دانش آموخته به حساب نمی آید مگر آن که قانون استثنایی را در این خصوص مقرر کرده باشد.

۷ - دانشجو موظف است برای تعیین موضوع پایان نامه خود حداقل سه عنوان مورد علاقه خود را با توضیحات لازم جهت پیش تایید نوشته و به همراه معرفی مهم ترین منابع موجود در آن موضوع، برای بررسی و رأی گیری در شورای گروه به دفتر مدیریت گروه مربوطه ارائه کند.

۸- مدیریت گروه پس از دریافت موضوعات پیشنهادی، آن ها را در اولین جلسه گروه مطرح کرده و پس از شور و بررسی موضوعات پیشنهادی در صورت داشتن شرایط علمی لازم از میان آن ها به ترتیب اولویت یکی را انتخاب کرده و به دانشجو اعلام کند و در صورت عدم احراز اکثریت آراء آن ها را رد کرده و نتیجه را به دانشجو اعلام کند تا موضوعات دیگری پیشنهاد کند.

۹- موضوعات پیشنهادی باید روشن، گویا، کاربردی و دارای جنبه هایی از نوآوری و مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو باشد.

۱۰- در صورت تأیید موضوع پیشنهادی، دانشجو تا پایان نیمسال دوم فرصت دارد که با همکاری و راهنمایی استادان راهنما توضیحات لازم درباره موضوع خود را در قالب طرحی پیشنهادی و در فرم های مخصوص (پورپوزال)^۱ تنظیم کرده و جهت تأیید نهائی به گروه ارائه دهد. (فرم شماره ۱)

۱۱- در صورت عدم تأیید طرح پیشنهادی در شورای گروه دانشجو موظف است پس از رفع ایرادات مجدداً تنظیم کرده و برای تأیید به مدیریت گروه ارائه کند.

۱۲- در صورت تأیید شدن طرح پیشنهادی دانشجو موظف است تمام مراحل انجام طرح پیشنهادی خود را در سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی دانشگاه (RMS) به ثبت برساند در غیر این صورت قادر به دفاع نبوده و باید مراحل ثبت نام را تا تسویه حساب کامل و ثبت نهائی پایان نامه پی گیری کند.

^۱ - فرم پورپوزال از طریق مراجعه به پورتال دانشکده قسمت معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی قابل دانلود است.

۱۳- پس از ثبت طرح پیشنهادی در سامانه، دانشجو باید در مدت مقرر در آیین نامه های مربوطه، ضمن مشورت و کسب رهنمود اساتید راهنما و مشاور مراحل پژوهش را طی کرده و هر سه ماه گزارش پیشرفت کار مطابق فرم مخصوص تهیه کرده و به امضای اساتید راهنما و مشاور برساند^۱. (فرم شماره ۲)

۱۴- پایان نامه و نتایج حاصله باید در برگیرنده حاصل تحقیقات دانشجو باشد و در هر کجا که به هر شکلی از حاصل تحقیقات دیگران برای بعضی از مراحل تحقیق کمک می گیرد ضمن ذکر منبع و با رعایت کلیه حقوق مؤلفین و ناشران به این کار اقدام نماید.

۱۵- چنانچه در هر مقطعی و در هر زمانی حتی بعد از فراغت از تحصیل و اخذ مدرک به هر شکلی ثابت شود که پایان نامه ارائه شده به شکل غیر متعارف از آثار دیگران بهره جسته و یا بدون ذکر منبع از آثار دیگران نقل قول کرده است یا کلاً و تمامی، حاصل تلاش دیگران بوده است، دانش آموختگی او کان لم یکن شده و مدرک تحصیلی او باطل اعلام می گردد و کلیه خسارات ناشی از این امر به عهده شخص دانشجو بوده و هیچ مسئولیتی متوجه دانشگاه متبوع و اساتید راهنما و مشاور نخواهد بود.

۱۶- پس از اتمام کار پایان نامه، دانشجو باید قبل از تعیین زمان دفاع یک نسخه از پایان نامه خود را به استاد یا اساتید راهنما جهت مطالعه و بررسی ارائه دهد و در صورت تایید استاد ضمن اخذ مجوز کتبی از اساتید راهنما و مشاور تقاضای خود را جهت برگزاری جلسه دفاع، به مدیریت گروه آموزشی تقدیم کند.

۱۷- به منظور آشنایی با شیوه دفاع از پایان نامه و نحوه برگزاری جلسات دفاع، دانشجو موظف است قبل از آن که برای برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه خود اقدام کند حداقل سه بار در جلسات دفاع دانشجویان دیگر شرکت کرده و گزارش مربوط به شرکت کردن خود را در فرم های مخصوص تنظیم کرده و به امضای استاد راهنمای همان پایان نامه ها برساند و گزارش ها را به دفتر تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه کند بدون ارائه این گزارشات برگزاری جلسه دفاع مجاز نخواهد بود.^۲ (فرم شماره ۳)

۱۸- لازم به ذکر است دانشجویان دوره کارشناسی ارشد باید مدارک لازم و ۵ نسخه صحافی نشده و دانشجویان دوره دکتری نیز ۷ نسخه پایان نامه صحافی نشده از پایان نامه خود را ۳ هفته قبل از تاریخ دفاع

^۱- این ماده براساس بند ۷ از سی و یکمین صورتجلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷ شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده الهیات و معارف اسلامی اضافه شده است و فرم مربوط به آن در بخش ضمایم این دستور العمل موجود است.

^۲- این قسمت از دستور العمل بر اساس بند ۳ از بیست و هفتمین صورتجلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده الهیات و معارف اسلامی مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۸ به تصویب رسیده است.

پس از انجام کلیه مراحل آموزشی، جهت بررسی و تعیین استاد ناظر به معاونت تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل دهند. قبل از جلسه دفاع، دانشجو موظف است تعهد نامه های خاصی را که به منظور حفظ حقوق مؤلفین و حفظ حقوق دانشگاه و اجرای مواد ۱۹ و ۲۰ همین دستورالعمل تنظیم شده است امضاء کند و به تأیید مدیر گروه برساند بدون امضای این تعهد نامه ها جلسه دفاع، قانونی نیست. (فرم شماره ۴)

۱۹- اشکالات مورد نظر هیئت داوران توسط استاد دانشجو، صورت برداری و در صورتجلسه دفاع قید می گردد.

۲۰- پس از پایان جلسه دفاع و قبولی دانشجو در مرحله پژوهش دانشجو موظف است اصلاحات مورد نظر هیئت داوران که در صورتجلسه حداکثر ظرف مدت ۲ ماه به طور دقیق اعمال کند و قبل از تکرر و صحافی متن اصلاح شده خود را به تأیید استاد راهنما برساند و فرم مربوطه را تکمیل کند^۱. بدون انجام این مرحله تکریر و صحافی نباید انجام شود. (فرم شماره ۵)

۲۱- یک نمره از نمره کل پایان نامه به پایان نامه‌ی دانشجویانی اختصاص دارد که یک مقاله عملی پژوهشی مستخرج از پایان نامه خود را قبل از جلسه دفاع مطابق تبصره ماده ۲۵ بند ۱۱ ماده ۲۰ شیوه نامه به همراه پایان نامه و یک نسخه از مجله ای که مقاله در آن چاپ شده است، به گروه تقدیم نمایند.

۲۲- در صورت طولانی شدن فرآیند چاپ مقاله، ارائه گواهی پذیرش نیز قابل قبول است.

۲۳- در صورت چاپ در مجله یا ارائه گواهی پذیرش در مجلاتی غیر از مجلات علمی و پژوهشی، کمتر از یک نمره بنا به نظر هیات داوران به آن مقاله اختصاص داده خواهد شد.

۲۴- در صورت عدم ارائه مقاله چاپ شده یا گواهی پذیرش، دانشجو می تواند مقاله آماده ولی چاپ نشده خود را همراه با پایان نامه به مدیریت گروه تحویل دهد تا در صورت تأیید هیئت داوران نمره ای برای آن منظور گردد.

۲۵- مالک معنوی پایان نامه مشترکاً دانشگاه، استاد راهنمای و دانشجو می باشند و بجز این اشخاص، شخص دیگری حق هیچ گونه استفاده ای از مطالب آن را ندارد مگر با کسب اجازه رسمی از این افراد و ذکر منبع و

^۱ - این ماده بر اساس بند ۳ از سی و دومین صورتجلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده الهیات و معارف اسلامی مورخ ۱۳۹۵/۱/۳۰ به تصویب رسیده است.

در صورت چاپ اثر یا قسمتی از آن ذکر نام دانشگاه و استاد یا استادان راهنما و نیز استاد مشاور به عنوان مالک معنوی آن الزامی است و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی خواهد بود.

بخش سوم: شیوه تنظیم پایان نامه

۲۶- شیوه تنظیم پایان نامه باید مطابق دستورالعمل های مصوب دانشگاه از جمله این دستورالعمل باشد .

۲۷- دانشجوی موظف است در نگارش پایان نامه کلیه حقوق مؤلفین و ناشرین را مطابق قانون مطبوعات و سایر قوانین مرتبط رعایت کند و در صورت تخلف از این مطلب هیچ عذری پذیرفته نخواهد شد و قابل پیگرد قانونی خواهد بود.

اجزای پایان نامه

۲۸- پایان نامه باید دارای بخش های زیر باشد، کلیه بخش ها بجز موارد اختیاری ، الزامی است.

الف) جلد مطابق رنگ^۱ و فرمت مصوب دانشکده مربوطه مشتمل بر:

- آرم دانشگاه در سمت چپ بالای صفحه
- نام دانشگاه
- نام دانشکده
- نام رشته تحصیلی
- عنوان پایان نامه
- نام استاد راهنما
- نام استاد مشاور(در صورت وجود)
- نام دانشجو
- سال دفاع

(فرم شماره ۶)

۱- جلد پایان نامه کلیه گروه های دانشکده الهیات و معارف اسلامی به رنگ قهوه ای باید باشد.

ب) صفحه اول، صفحه عنوان (کاملاً مشابه جلد به علاوه جمله مربوط به مناسبت ها (طبق اعلام دانشگاه)

پ) صفحه بسم الله (مطابق سلیقه دانشجو)

ت) صفحه تقدیم (این صفحه اختیاری است)

ث) صفحه نتیجه ارزشیابی پایان نامه مهمور به مهر مدیریت تحصیلات تکمیلی (این صفحه پس از دفاع آماده شده و به پایان نامه ضمیمه گردد)

(فرم شماره ۷)

ج) تقدیر و سپاسگزاری (این صفحه اختیاری است)

چ) فهرست مطالب

ح) چکیده و کلیدواژه ها به زبان فارسی حداقل ۳ و حداکثر ۵ واژه (در فرم مخصوص)^۱

(فرم شماره ۸)

خ) پیشگفتار^۲ (این بخش اختیاری است)

د) کلیات مشتمل بر:

– مقدمه^۳

– بیان مسئله^۴ (حداقل ۱ و حداکثر ۲ صفحه)

^۱ - چکیده فارسی، باید در فرم مخصوص تنظیم شود که نمونه آن در انتهای این دستورالعمل پیوست می باشد. چکیده بخشی از پایان نامه است که در عین اختصار، اصل مطلب تحقیق را به خواننده منتقل می کند به گونه ای که مستقلاً وبدون مراجعه به پایان نامه قابل فهم باشد. و باید بطور خلاصه در برگیرنده موضوع تحقیق، سوال اصلی، هدف و نتایج و دلایل آن ها باشد.

^۲ - پیشگفتار مدخل ورودی پایان نامه یا هر تالیف دیگر است که نویسنده در آن می کوشد بایبانی صمیمی و جذاب خواننده را با حال و هوای موضوع تحقیق آشنا کند و معمولاً به چگونگی انتخاب این موضوع و شرح حالی غیر مستقیم از نویسنده و مشکلات پیش روی او در این تحقیق، اهمیت موضوع و شیوه مطالعه اثر و نیز تشکر از همکاران و ناشر و مانند آن اختصاص دارد.

^۳ - مقدمه اولین قسمت تحقیق است. در این بخش باید با بیانی شیوا و ساده سخن آغاز شود و برای آمادگی خواننده برای درک اهمیت مسئله تحقیق زمینه سازی شود.

^۴ - در بخش بیان مسئله، نویسنده باید مسأله ای را که ذهن او را به خود مشغول داشته و موجب انجام این تحقیق گردیده و در حقیقت کل تحقیق به منظور یافتن پاسخ به آن سوال و تبیین موضوع طراحی شده است، برای خواننده توضیح دهد.

- سوالات تحقیق^۱
- فرضیه های تحقیق^۲
- اهداف تحقیق^۳
- پیشینه موضوع^۴
- پیشینه تحقیق^۵
- روش تحقیق^۶
- شرح اصطلاحات کلیدی^۷
-

ذ (متن پایان نامه

ر (نتیجه گیری^۸

-
- ^۱- هدف از تعیین سوال ، ایجاد نهایت تمرکز در فرآیند تحقیق است . در این بخش پرسش هایی را که از پرسش اصلی تحقیق ناشی می شوند و پاسخگویی به پرسش اصلی مستلزم پاسخگویی به این پرسش هانیز هست بیان می شوند.
- ^۲- فرضیه ها، پاسخ هایی هستند که در آغاز تحقیق برای پاسخ به پرسش اصلی تحقیق به ذهن محقق خطور می کند و در طول تحقیق صحت و سقم آن ها را می آزماید. ممکن است بسیاری از این پاسخ ها درطول تحقیق رد شده یا به اثبات برسند.گرچه در عرف دانشگاههای امروز مرسوم شده است که فقط فرضیه هایی که به اثبات می رسند در طرح تحقیق بیان می شوند. فرضیه ها باید به صورت جمله خبریه و مرتبط با سوال تحقیق باشند.
- ^۳- اهداف تحقیق دستاوردهایی هستند که بعد از انجام تحقیق و با استفاده یافته های تحقیق می توان به آن ها دست یافت.
- ^۴- پیشینه موضوع مروری است بر سابقه موضوع تحقیق در جوامع بشری و چگونگی سیر تحول آن در طول زمان به طور مختصر.
- ^۵- پیشینه تحقیق بیان مهمترین آثار موجود در مباحث مرتبط با موضوع تحقیق است و اساسی ترین یافته های آن ها و ذکر نواقص و ناگفته های این موضوع به طوری که ناگفته ها به اندازه ای باشد که توجیه کننده انجام تحقیق مورد نظر باشد و ضرورت آن را به اثبات برساند.
- ^۶- روش تحقیق شیوه تجزیه و تحلیل داده ها را بیان می کند تا داوری ارزش یافته های تحقیق نیز به همان روش صورت پذیرد. تحقیقات کتابخانه ای معمولا به یکی از این سه روش یا ترکیبی از آن ها صورت می پذیرد تحلیلی ، تطبیقی، تاریخی. در بخش روش تحقیق باید محقق علت انتخاب روش مورد نظر خود را نیز بیان دارد و تناسب موضوع تحقیق را با روش انتخابی به درستی نشان دهد.
- ^۷- کلمات کلیدی کلماتی هستند که در تحقیق مورد نظر ما کاربرد فراوان دارند و غالبا اصطلاحات علمی مرتبط بامسئله تحقیق هستندو بودن آگاهی از آن ها فهم تحقیق با دشواری مواجه می گردد.
- ^۸- نتیجه گیری باید حاصل یافته های تحقیق و مرتبط با آن باشد و نباید لزوما تکرار مطالب چکیده یا عینا مطابق بخشی از سطور شده در متن تحقیق باشد، بلکه باید در بردارنده مطالبی باشد که منطقا از یافته های تحقیق قابل استنتاج باشد.

ز) پیشنهادهای کاربردی^۱ و پژوهشی^۲ (در صورت لزوم)

س) پیوست (در صورت وجود)

ش) نمایه ها (این صفحه اختیاری است)

ص) فهرست منابع فارسی

ض) فهرست منابع عربی

ط) فهرست منابع لاتین

ظ) فهرست مقالات

ع) فهرست وب سایت ها

غ) چکیده و کلیدواژه ها به زبان انگلیسی حداقل ۳ و حداکثر ۵ واژه^۳. (فرم شماره ۹)

ف) در صورتی که پایان نامه به اقتضای خاص بعضی از رشته ها به به زبانی غیر از فارسی نوشته شده باشد لازم است علاوه بر چکیده انگلیسی، چکیده فارسی هم ضمیمه پایان نامه شود.

ق) دانشجویان گروه زبان و ادبیات عربی که عنوان پایان نامه آنها به زبان عربی است باید عنوان روی جلد پایان نامه را به زبان فارسی و عنوان پشت جلد به زبان عربی صحافی کنند.

شیوه نگارش متن پایان نامه

۲۹- متن پایان نامه باید منسجم و دسته بندی شده و داری ساختار متقن و منطقی باشد و از مطالب خارج از موضوع وبی ارتباط با بحث اجتناب شود.

^۱ - پیشنهادهای کاربردی، راهکارهای عملی است برای حل مشکلی از مشکلات جامعه که محقق با استفاده از این تحقیق به دست آورده است.

^۲ - پیشنهادهای پژوهشی، پیشنهاد موضوعات جدیدی برای پژوهش و پرسش های تحقیقی جدیدی است که این تحقیق زمینه ساز بروز آن ها بوده است و می تواند مکمل نتایج این تحقیق و راهگشای محققین در این گونه موضوعات در آینده باشد.

^۳ - چکیده انگلیسی، باید در فرم مخصوصی که در انتهای این دستورالعمل پیوست می باشد، تنظیم گردد.

۳۰- دسته بندی و ترتیب فصول می تواند به صورت سنتی و بر اساس فصل و بخش و گفتار و مانند آن یا به صورت عددی باشد اما در هر حال ، متن پایان نامه باید دارای انسجام و ترتیب منطقی و به تمامی مرتبط با مسئله اصلی تحقیق باشد. و از حاشیه روی و ذکر مطالب نامربوط خودداری شود.

۳۱- در کل پایان نامه باید از رسم الخط واحدی تبعیت شود.

۳۲- انشاء و شیوه نگارش باید در کل پایان نامه یکسان و روان و شیوا و مطابق ادبیات امروز و زبان فارسی سلیس باشد.

۳۳- صفحات پایان نامه باید مطابق مشخصات زیر تنظیم شود^۱.

• پایان نامه در کاغذ A۴ تایپ شود .

• حاشیه ها :

از بالا ۳ سانتی متر

از پایین ۲/۵ سانتی متر

از داخل ۳/۵ سانتی متر (سمتی که در صحافی قرار می گیرد)

از بیرون ۳ سانتی متر (سمتی که در صحافی قرار نمی گیرد)

د: اندازه و نوع حروف :

• متن فارسی از قلم ۱۴ و شکل نوشتاری B-Lotus یا B-Badr و قلم پاورقی ۱۲

• متن و لغات انگلیسی از قلم ۱۲ و شکل نوشتاری Time New Roman

• متن عربی از قلم ۱۴ و شکل نوشتاری B-Badr

« فاصله بین سطرها در متن حداکثر ۱/۱۵ و در پاورقی ۰/۷ باشد»

تذکره ۱: در تدوین و تایپ صفحات پایان نامه به غیر از صفحات تقدیم و تشکر ، در سایر صفحات نباید از کادر تزئینی و تذهیب استفاده گردد.

تذکره ۲: بین تیتراهای اصلی و خطوط بعدی، تیتراهای فرعی و نیز بین دو پاراگراف فاصله اضافی نباید وجود داشته باشد، تنها بین تیترا اصلی و سطر قبلی فاصله اندکی باید وجود داشته باشد

^۱ - صفحات پایان نامه باید به صورت دورو چاپ شود .

- صفحاتی که با عنوان اصلی آغاز می شوند باید عنوان با لبه صفحه ۶ سانتی متر فاصله داشته باشد.
- عنوان فرعی از آخرین سطر قبل از خود باید ۲ سانتی متر فاصله داشته باشد.
- فاصله سطر اول و اولین پاراگراف پس از عنوان باید با لبه سفید ۵ سانتی متر فاصله داشته باشد.
- فاصله آخرین خط از پاورقی ۲ و نیم سانتی متر باشد.

(برای روشن شدن این فواصل، طرح فرضی برای نشان دادن نحوه تنظیم صفحات پیوست شده است)

(فرم های شماره ۱۰)

بخش چهارم: چگونگی ارجاع به منابع

۳۴- به غیر از مطالبی که استنباط و استنتاج یا تفسیر و برداشت شخص مولف است، هر مطلبی که از آثار دیگر در متن پایان نامه مورد استفاده قرار می گیرد؛ چه به صورت نقل قول مستقیم و چه به صورت نقل قول غیر مستقیم یا نقل به مضمون، باید با ذکر منبع باشد و عدم رعایت این مطلب موجب پیگرد قانونی است. در صورت اثبات تخلف، مسئولیت این عمل متوجه دانشجو خواهد بود و استاد راهنما و مشاور و دانشکده و... مسئول نخواهند بود.

۳۵- حتی الامکان باید نظرها و دیدگاه های هر فردی را بدون واسطه و با مراجعه به اصل منبع مطالعه و نقل قول کرد و تنها در صورتی که اصل منبع موجود نبوده یا کمیاب باشد می توان با مراجعه به آثار دیگری که آن مطلب را نقل کرده اند مطلب را یافت، اما در این صورت در هنگام ارجاع تنها می توان اثری را به عنوان منبع معرفی کرد که مولف خود مستقیماً به آن مراجعه کرده و مطلب را در آن اثر دیده است نه منبع اصلی آن را که به طور غیر مستقیم به آن رجوع کرده است..

۳۶- ذکر منبع و سایر توضیحات جنبی باید به صورت زیر نویس و در پایین هر صفحه با شماره های غیر مسلسل باشد، به گونه ای که شماره ارجاع در هر صفحه از یک آغاز شود.

۳۷- نقل قول های مستقیم باید داخل در گیومه «.....» قرار گیرد و طول خطوط نسبت با سایر خطوط کمی کم تر باشد و فونت مورد استفاده کوچک تر (قسمت اخیر این بند اختیاری است).

۳۸- در نقل قول مستقیم در صورتی که بخشی از مطلب حذف شده است، باید به جای آن نقطه چین گذاشته شود مثلاً «.....متن.....».

۳۹- در نقل قول مستقیم در صورتی که برای توضیح یا هر علت دیگر، مطلبی از سوی مؤلف در متن نقل و افزوده شود، باید مطلب جدید در کروشه [] قرار گیرد.

۴۰- وقتی نام مأخذی برای اولین بار در پاورقی می آید، باید مشخصات کامل آن به ترتیب زیر ذکر شود:

الف) نام خانوادگی مؤلف ؛

ب) نام مولف؛

پ) نام اثر؛

ت) نام مصحح یا مترجم (در صورتی که اثر، تصحیح و یا ترجمه باشد)؛

ث) نام گردآورنده (هرگاه اثر گردآوری شده باشد)؛

ج) مشخصات کامل چاپ (چاپ چندم، محل چاپ، ناشر، سال چاپ)

چ) جلد و صفحه.

تبصره: ممکن است همه آثار مورد استناد، حاوی تمام مشخصاتی که ذکر شد نباشد. به این صورت، مشخصات به همین روش و ترتیب با حذف آن مشخصه و ذکر علائم اختصاری، خواهد آمد.

استناد به کتاب

۴۱- اگر منبع مورد استفاده کتاب باشد باید موارد زیر در هنگام ارجاع ذکر شود:

الف) اسم مؤلف؛ بدین ترتیب که نخست نام خانوادگی یا شهرت سپس اسم کوچک، او ذکر می شود، مانند:

- شفیعی کدکنی، محمدرضا.

- در مورد مؤلفان قدیمی که با کنیه خود شهرت یافته اند، ابتدا کنیه، سپس نام کوچک و آنگاه نام پدر و سرانجام شهرت او ذکر می کنیم.

- ابن ابی عقیل عمانی، حسن ابن علی ملقب به خدّاء .
- اگر از دو نویسنده یا بیش تر، که شهرت یکسان دارند مطالبی نقل قول شود، برای پیش گیری از اشتباه، باید هنگام ارجاع به ذکر شهرت اکتفاء نکرد و بلافاصله پس از شهرت نام کوچک او را هم (داخل پرانتز) ذکر کرد و اگر آن هم یکسان باشد نام کامل او آورده شود و در هنگام تنظیم فهرست منابع نیز همین نکته رعایت شود. مانند:
- مطهری (احمد)
- مطهری (مرتضی)

ب) نام منبع؛ بدین ترتیب که عنوان کامل کتاب یا مجله یا... را ذکر می کنیم (نام کتاب پررنگ **bold** نوشته می شود)، مانند:

- بقلی شیرازی، روزبهان ، **عبر العاشقین**، ...

- شفیعی کدکنی، محمدرضا ، **موسیقی شعر**، ...

تبصره ۱: القاب و عناوین (دکتر، استاد، مهندس، شیخ، پیر، خواجه، آیه الله، حجه الاسلام و ...) از جلو نام مؤلف حذف می شود، مگر این که این القاب و عناوین به مرور زمان در مورد اشخاصی علمیت یافته باشد، مانند:

- شیخ اشراق، علامه حلّی، ملّای روم، پیر پالان دوز، باربارکنا، آخوند خراسانی و ...

تبصره ۲: اگر کتابی دارای دو یا سه نویسنده باشد، نام و نام خانوادگی هر سه تن را به ترتیبی که پشت جلد کتاب آمده است، می نویسند؛ لکن اگر کتاب بیش از سه تن نویسنده داشته باشد، تنها نام اولین نفر را ذکر می کنند و عبارت و «دیگران» را به دنبال آن می آورند، مانند:

- هدایت، صادق / مینوی، مجتبی / ...

- تجلیل، جلیل / و دیگران، **برگزیده متون ادب فارسی**، ...

پ) نام مصحح و اگر کتاب ترجمه باشد، نام مترجم را پس از نام کتاب ذکر می کنیم، مانند:

- بقلی شیرازی، روزبهان ، **عبر العاشقین**، تصحیح هنری کربن و محمد معین ، ...

– رینولد. ا. نیکلسون، *تصوّف اسلامی و رابطه انسان و خدا*، ترجمه محمدرضا شفیعی کدکنی ، ...

ت) مشخصات چاپ کتاب، این مشخصات عبارت است از:

– چاپ چندم

– محلّ نشر

– نام ناشر

– تاریخ نشر

ث – شماره جلد (در صورتی که کتاب دارای چند جلد بوده باشد) و صفحه مورد نظر را پس از همه مشخصات می آوریم.

کلیه موارد مربوط به مشخصات منابع با ویرگول (،) از یکدیگر جدا می شود، مانند:

مولوی، جلال الدین محمد، *کلیات شمس یا دیوان کبیر*، تصحیح بدیع الزمان فروزانفر، ، چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۶ – ۱۳۳۶، ج ۲، ص ۲۵.

همچنین است اگر کتابی دارای چند مجلد یا چند نفر نویسنده و مترجم و مصحح بوده باشد، مانند:

الخزاعی النیشابوری، حسین بن علی بن احمد ، *روض الجنان و روح الجنان*، «مشهور به تفسیر ابوالفتوح رازی» به کوشش و تصحیح محمد جعفر یاحقی و محمد مهدی ناصح، چاپ اول، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۵۷ – ۱۳۵۶، ج ۱۲ ص ۱۱۰.

۴۲- در مورد ارجاع به منابع لاتین نیز دقیقاً به همین ترتیب عمل می شود، مانند:

Azizi ,Ahmad, **Stdiess in Islamic in the Indian Envirannment**, London, ۱۹۶۶, p. ۲۶ .

۴۳- اگر کتاب مجهول المؤلف باشد، با نام کتاب آغاز می کنیم، اما قبل از نام کتاب ، داخل دو کمان (...) می نویسیم ناشناخته ، مثال:

(ناشناخته) *بحر الفوائد*، به اهتمام محمد تقی دانش پژوه ، تهران ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب،

۱۳۴۵، ص ۱۵۰.

۴۴- اگر روی جلد کتاب نام مستعار مؤلف آمده باشد، در صورتی که مطمئناً نام حقیقی مؤلف را بدانیم، آن را پس از نام مستعار داخل قلاب [...] می آوریم. و اگر نام واقعی مؤلف را ندانیم، داخل قلاب کلمه «مست» (مختصر شده کلمه مستعار) را در فارسی و در فرنگی کلمه «Pseud» را که مختصر (Pseudonym) می باشد می آوریم، مانند:

— م. سرشک [محمدرضا شفیعی کدکنی]، در کوچه باغ های نیشابور، ...

— م. امید [مست]، دوزخ اما سرد، ...

۴۵- اگر کتاب گردآوری شخصی باشد، در این صورت به جای نام مؤلف، نام گردآورنده را ذکر می کنیم و در جلو آن کلمه «گردآورنده» و اگر اثر لاتینی است، کلمه «ed»، (مخفف editor) را داخل پرانتز می افزائیم، مانند:

رکنی، محمد مهدی (گردآورنده)، مجموعه سخنرانی های سومین تا ششمین هفته فردوسی، ...

۴۶- اگر کتابی چندین مجلد و چاپ آن چند سال طول کشیده باشد، به جای تاریخ چاپ، تاریخ انتشار اولین مجلد را سمت راست، و پس از خط فاصله، تاریخ انتشار آخرین مجلد را در سمت چپ می نویسیم. در صورتی که چاپ چنین کتابی به پایان نرسیده باشد، تاریخ انتشار اولین مجلد را در سمت راست می نویسیم و در سمت چپ آن فقط یک خط فاصله می گذاریم، مانند:

بلخی، جلال الدین، **مثنوی**، به اهتمام محمد استعلامی، تهران، کتاب فروشی زوار، ۱۳۶۱ ...

۴۷- اگر ارجاع تنها به یک صفحه از کتابی باشد، فقط شماره همان صفحه را ذکر می کنیم، مانند: ص ۱۲۵.

اگر ارجاع به چند صفحه متوالی باشد، در این صورت در فارسی می نویسیم:

ص ۱۲۰ - ۱۲۵ و در فرنگی P. ۱۲۰ - ۱۲۵

- شماره صفحات همچنان که در سطر بالا آمده باید از راست به چپ باشد نه از چپ به راست.

۴۸- در مورد ارجاع به آیات قرآن ، دادن مشخصات کامل چاپ ضرورتی ندارد و تنها ذکر سوره و در صورت لزوم ، پس از آن شماره سوره (در داخل پرانتز) و سرانجام شماره آیه مورد نظر کفایت می کند، مانند:

- سوره نمل (۲۷) آیه ۳۴ یا (نمل/ ۳۴)

- سوره بنی اسرائیل (۱۷) آیه ۱۰ یا (بنی اسرائیل/ ۱۰)

- در صورتی که قرآن یا ترجمه ای خاص از آن مورد نظر بوده باشد، ذکر مشخصات آن چاپ مانند سایر منابع ضروری است.^۱

آدرس آیه باید بلافاصله پس از آیه ذکر شود و در صورت لزوم ترجمه آن آیه پس از ذکر آدرس آیه در میان دو کمان (..) یا در زیر نویس صفحه ذکر شود.

۴۹- اگر کتاب مورد استناد نسخه خطی یا میکروفیلم باشد، پس از نام مؤلف و کتاب، مشخصات کلی نسخه را شامل: نام محل نگهداری، شهر، شماره نسخه، تاریخ کتابت (اگر داشته باشد)، نام کاتب (اگر معلوم باشد) و بالاخره شماره برگ مورد نظر (اگر نسخه برگ شماری شده باشد) می آوریم، مانند:

- ابوالفتوح رازی، الخزاعی النیشابوری حسین بن علی بن محمد بن احمد ، **روض الجنان و روح**

الجنان فی تفسیر القرآن، نسخه خطی کتابخانه آستان قدس رضوی، مشهد، شماره ۱۳۴ مورخ

۵۵۶ هـ. ق.، [گ ۲۵ - ر]، (یعنی برگ شماره ۲۵ روی برگ).

۵۰- اگر در ارجاع به منابع و مأخذ از پاره ای موارد بی اطلاع باشیم و آن موارد معین نباشد، به جای هر جزء از اجزای مربوط به آن مأخذ، در پاورقی ها از علایم و نشانه های اختصاری خاص البته داخل کروشه باید استفاده کرد، مانند:

۱- در کتاب های فرنگی معمولاً نام سوره را نمی آورند و به ذکر شماره سوره و آیه بسنده می کنند. بدیهی است در این صورت شماره سوره با عدد رومی و شماره آیه پس از آن با عدد معمولی نوشته می شود، مانند:

- سوره بقره/ آیه ۱۲۰، (II / ۱۲۰)

- سوره رعد/ آیه ۳۹، (Xii / ۳۹)

- بی تا (بدون تاریخ چاپ)
- بی نا (ناشر ناشناخته)
- بی جا (محل چاپ ناشناخته)
- ناشناخته - ناشناس (نویسنده یا مؤلف ناشناخته است)
- نامعلوم (نام کتاب معلوم نشده است)

استناد به مجموعه ها، مجله ها و روز نامه ها

۵۱- در صورتی که ماخذ مورد استفاده ما مقاله ای مندرج در یک مجموعه یا مجله ای باشد، به این ترتیب عمل می کنیم :

نام نویسنده، «عنوان مقاله»، نام مترجم، (اگر ترجمه باشد)، اسم مجموعه یا مجله، نام گرد آورنده (در صورتی که مجموعه دارای گرد آورنده باشد) ، مشخصات چاپ، جلد، صفحه، مانند :

شهیدی، سید جعفر، «تفسیر به رای، تاریخ و حدود استفاده از آن»، **فرخنده پیام**، مشهد، انتشارات دانشگاه مشهد، ۱۳۶۰ش، ص ۱۳۸.

۵۲- در صورتی که منبع مورد استناد، مجله باشد، به جای مشخصات چاپ کتاب باید مشخصات دوره، شماره و ماه یا فصل و سال انتشار مجله ذکر شود، مانند:

ابو لغداف ابراهیم، «تحکیم فرهنگی اعراب، واکنشی در برابر استعمار غرب»، ترجمه نقی لطفی، **مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد**، دوره پانزدهم، شماره سوم ، پاییز ۱۳۶۱ش، ص ۳۸۷.

خامه ای، انور، « بوی جگر سوخته عالم بگرفت»، **کیهان**، شماره ۱۰۵۹، شنبه ۲۹، مهر ۱۳۵۷ش، ص ۱۱.

۵۳- در صورتی که مورد استناد دایره المعارف یا فرهنگ باشد - که معمولا در آن ها ترتیب الفبایی رعایت می شود- ذکر مشخصات چاپ و صفحه ضرورتی ندارد. در دایره المعارف ها، عنوان مطلب و نام نویسنده و در فرهنگ ها ذکر عبارت: «ذیل کلمه مورد نظر» یا «ماده مورد نظر» کافی است.

طرز نوشتن ارجاعات تکراری

هرگاه به منبع و ماخذی برای نخستین بار ارجاع داده باشیم، مشخصات کامل آن را - چنان که گذشت - می آوریم، اما در ارجاع های بعدی به همان اثر، ذکر مشخصات کامل اثر لازم نیست و بسته به مورد به ترتیب زیر عمل می کنیم:

۵۴- ارجاع نخست:

- شفیعی کدکنی، محمدرضا، **صور خیال در شعر فارسی**، چاپ دوم، تهران، انتشارات آگاه، ۱۳۵۸ش، ص ۱۱۳.

اگر ارجاع بعدی بلافاصله به همین اثر یا ماخذ باشد، باید چنین نوشت:

- همو، ص ۱۸۷.

- در آثار لاتینی در ارجاع بعدی چنین می نویسیم: Ibid, p. ۳۵.

۵۵- اگر ارجاع بعدی با فاصله به همان مأخذ مورد استناد ارجاع نخستین باشد، باید چنین نوشت:

- شفیعی کدکنی، ص ۱۲۰.

در آثار فرنگی در این مورد چنین می نویسیم:

ارجاع نخست:

Azizi, Ahmad, **Studies in Islamic in the Indian Environment**, London, ۱۹۶۶, p. ۲۶.

ارجاع بعد:

Azizi, op. cit, p. ۲۶.

۵۶- هر گاه ارجاع بعدی با فاصله به اثر دیگری از همان نویسنده باشد، به جای نام نویسنده در منابع فارسی کلمه «همو» یا «همان» و در مأخذ فرنگی «idem» می نویسیم و بقیه مشخصات کتاب را به طور کامل - به ترتیبی که پیش از این ذکر شد - می آوریم.

۵۷- اگر ارجاع بعدی به مطلبی از کتاب ذکر شده در منبع قبلی و از همان نویسنده و همان جلد و صفحه باشد ذکر کلمه «همان» کافی است.

۵۸- ذکر نام مولف و کتاب او در متن لازم نیست و باید در زیر نویس نوشته شود، جز در موارد خاصی که مولف یا اثری خاص در مبحث مورد نظر موضوعیت و ضرورت خاصی داشته باشد.

۵۹- ذکر نوع تاریخ از قبیل شمسی قمری یا میلادی در کنار تاریخ با حرف اول آن ها ضروری است مثلاً ش ، یعنی شمسی و ق، یعنی قمری . در فرنگی چنین می نویسیم:

... (A.c.Alee, ۱۹۳۴,P.۸)...

بخش پنجم: نشانه ها و علائم

۶۰- رعایت علائم و اشاراتی که برای اختصار در متن بکار برده شود، باید مطابق متعارف و طبق جدول زیر باشد.^۱ به مهم ترین آنها اشاره می شود:

الف) نشانه های فارسی و عربی

علامت	معنی و مفهوم
ر. ک:	رجوع کنید، نگاه کنید
←	نشانه ارجاع
ج	جلد یا دفتر
کذا	چنین است در اصل متن
ایضاً	همانند آن، همچنین
=	مساوی و معادل
+	افزوده
~	تشابه با ماده اصلی (در فرهنگ نامه ها و واژه نامه ها)

^۱ - برای ملاحظه و شناخت بسیاری از این علائم و اشارات و نشانه ها به بخش علائم اختصاری (abbreviation) به فرهنگ های معتبر فارسی و غیر فارسی از جمله کتاب «کیف تکتب بحثا او منهجیة البحث» مراجعه شود.

نشانه مترجم	م
سال هجری، شمسی، میلادی	هـ . ش . م
پشت برگ - روی برگ (در نسخه های خطی)	پ - ر
یعنی روی برگ شماره ۲۴	[۲۴ - ر]
یعنی پشت برگ شماره ۲۴	[۲۴ - پ]
چاپ	چ
شماره / شمسی	ش
صلی الله علیه و آله و سلم	ص
علیه السلام	ع
عجل الله تعالی فرجه	عج
هجری قمری	هـ . ق
مقدم، مؤخر	م . خ
صحیح	صح
تا آخر. الی آخر	الخ
رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ	ره
سؤال (در مقابل ج به معنی جواب)	س
رَضِيَ اللهُ عَنْهُ	رض
أَخْبَرْنَا	أنا
أَنْبَأْنَا	انبا
حَدَّثْنَا	ثنا
مثبت، دارد	+
منفی، ندارد	-
بی نهایت	∞
مغایرت دارد	≠
کمتر، کوچکتر	<

بیشتر، بزرگتر	>
نشانه بند یا پاراگراف	¶
در حال افزایش	↑
در حال کاهش	↓
اشاره به موارد و مفاهیم مهم	√√

ب) برخی نشانه ها و علائم اختصاری فرنگی

علامت	معنی و مفهوم
cf.	قس. مقایسه شود با
ed./eds.	مصححان، ویراستاران، چاپها / مصحح، ویراستار، چاپ
etc.	و غیره
etscq/ff	وبعد، و صفحات بعد
idid.	همان (مؤلف / کتاب / صفحه)
Idem	همو (در مورد اشخاص)
Infra	در زیر می آید
loc.cit	بعد از نام مؤلف: همان جا، همان صفحه
ms.mss.	نسخه خطی، نسخه های خطی
n.d	بی تا.
no.	شماره
n.p.	بی جا
n.pub	بی نا
p.pp.	صفحه، صفحات
Passim	و صفحات متعدد دیگر

Sic	کذا
trans.	ترجمه، مترجم
Supra	در بالا گفته شد / پیش گفته
Vol., Vols	جلد، جلد‌ها

بخش ششم : چگونگی فهرست منابع

۶۱- ذکر مشخصات کامل منابعی که در پایان نامه از آن‌ها به طور مستقیم یا غیر مستقیم نقل مطلب شده است، الزامی است.

۶۲- فهرست منابع در انتهای اثر و بعد از آخرین بخش اثر قرار می‌گیرد.

۶۳- نحوه تنظیم فهرست مطالب باید متناسب شیوه متعارف و با رعایت نکات ذکر شده در این دستورالعمل و به شرح زیر باشد.

۶۴- نوشتن نام و نشان کتاب‌ها در فهرست منابع و مآخذ (کتابنامه) با طرز نوشتن پانویس‌های ارجاعی تفاوتی ندارد، و باید همچنان که در ارجاعات داخل متن ارجاع با تقدیم نام خانوادگی مولف تنظیم شده است در این جانیز به ترتیب نام خانوادگی مؤلف تنظیم شود، ولذا نام اصلی مؤلف بر نام کوچک یا نام وسط او مقدم خواهد بود.^۱ مانند:

- درة الحداد، یوسف ، نظم القرآن و الکتاب، اعجاز القرآن ، طبعة ثالثة، لبنان، منشورات المكتبة

البولسیه، ۱۹۹۳ م.

۱. برخی، فهرست منابع یا مآخذ (کتابنامه) فارسی و عربی را بر اساس نام کتاب‌ها تنظیم می‌کنند. برخی از مجامع علمی نیز تقدیم نام کوچک بر نام خانوادگی را می‌پسندند اما بر اساس شیوه رایج در اکثر دانشگاه‌های ایران، این دستورالعمل تقدیم نام خانوادگی بر نام کوچک را انتخاب کرده است ولی در هر صورت باید نحوه ارجاع در زیر نویس‌ها با نحوه ارجاع در فهرست منابع یکسان باشد. ضمناً در نوشتن نام صاحبان آثار بهتر است عین نامی را که در جلد کتاب آمده است ذکر کنیم و نه نامی را که ما می‌پسندیم، یا بهتر می‌دانیم. توضیح آن که «ال تعریف» عربی در آغاز نام‌ها (نام مؤلف یا کتاب) به هنگام ترتیب الفبایی نادیده انگاشته می‌شود، هر چند که این امر در روزگار ما که تنظیم فهرس با رایانه (کامپیوتر) انجام می‌گیرد، خالی از اشکال نیست.

۶۵- اگر از مولف، اثر دیگری ذکر شود به جای نام او، از خط ممتد استفاده می شود، ولی بقیه مشخصات کتاب بطور کامل نوشته می شود.

- حجتی، سید محمدباقر، پژوهشی در تاریخ قرآن کریم، چاپ دهم، تهران، نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۶ ش.

- _____، مقدمه‌ای بر تاریخ قرانات قرآن کریم، چاپ دوم، [بی‌جا]، انتشارات اسوه، ۱۳۷۳ ش.

در ذکر فهرست منابع فرنگی نیز همچنین است، مانند:

Metzger, Bruce .M, at all, **The oxford Companion to The Bible**, Oxford uinversity press, New York, ۱۹۹۳.

بخش هفتم: فهرست های دیگر

۶۶- در آثار تحقیقی، گاهی علاوه بر فهرست مطالب و فهرست منابع، فهرست های دیگری نیز، ضرورت پیدا می کند که در جهات مختلف راهنمای خواننده است و اهل تحقیق را در استفاده از کتاب یاری می کند. تنوع این گونه فهرست ها به طبیعت هر کتاب بستگی دارد و از آن قبیل است: نام های کسان (اعلام)، قبایل و طوایف و فرق، اماکن (جای ها)، کتاب ها، آیات، احادیث، امثال، اشعار، لغات و ترکیب ها و اصطلاحات و ...

۶۷- بعضی از کتاب ها، به جای فهرست های چندگانه؛ به تنظیم «فهرست راهنما» می پردازند که در آن اسامی و اصطلاحات و موضوعات و مطالب مورد علاقه محققان و خوانندگان به ترتیب حروف الفبایی^۱ می آید که بیش تر بر محور موضوع اصلی خود کتاب می باشد.

۶۸- فهرست راهنما، تمام مطالب بخش های مختلف یک کتاب از جمله پاورقی ها را در بر می گیرد و معمولاً ویراستار پس از چاپ متن، آن را تهیه و تنظیم می کند.

۱. طرز فهرست نویسی بر طبق معمول مبتنی است بر روش «بتنی» یعنی تنظیم فهرس بر اساس حروف تهجی فارسی به ترتیب «آ»، «ب»، «ث» و ... اما در مورد شمارش بخش ها و فصول یک نوشته و همچنین به منظور پرهیز از تکرار در شمارش صفحات از روش «ابجدی» بنابر ترتیب صورتهای هشتگانه حروف «جمل» استفاده می شود. ترتیب ۲۸ حرف حروف «جمل» چنین است: ا ب ج د - ه - ز - ح ط ی - ک ل م ن - س ع ف ص - ق ر ش ت - ث خ ذ - ض ظ غ.

۶۹- در فهرست راهنما، عناوین جزئی هم در ردیف خود می آید و هم ذیل عنوان های کلی، مثال از فهرست راهنمای کتاب از صبا تا نیما.

آ

آخوندزاده، میرزا فتحعلی: ۱۹۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۳۴۲، ۳۸۵.

میرزا شفیق ۳۴۳؛ - مولر: ۳۵۵؛ - هنر: ۳۵۱

آل احمد، جلال: ج ۲: ۴۶۸، ۴۷۳

آلمان دوستی در اشعار فارسی: ج ۲: ۳۱۷، ۳۳۱..

الف

ابوالحسن خان، دکتر: ۲۵۹

اتحاد اسلام: ج ۲: ۲۰۹، ۲۰

ب

باخوز: ۲۹

باورسکی، استانیلاس: ۲۵۵

بخش هشتم : ضمائم و پیوست ها

۱- فرم پروپوزال

۲- فرم گزارش سه ماهه

۳- فرم شرکت در جلسات دفاع

۴- فرم تایید اصلاحات پایان نامه

۵- فرم صفحه روی جلد پایان نامه

۶- فرم ارزشیابی جلسه دفاع

۷- فرم چکیده فارسی

۸- فرم چکیده انگلیسی

۹- گواهی صحت و اصالت پایان نامه

۱۰- طرح فرضی فواصل صفحات

۱۱- شیوه نامه اجرایی آموزشی و پژوهشی دانشگاه

بسمه تعالی

مدیریت کل تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز

پایان نامه تحصیلی در قالب طرح پژوهشی

(فرم گردش کار)

نام و نام خانوادگی استاد راهنما (مجری طرح):

مرتبه علمی: گروه: دانشکده: الهیات و معارف اسلامی

نام و نام خانوادگی دانشجو: شماره دانشجویی: گرایش تحصیلی:

مقطع تحصیلی: □ اد کتری □ کارشناسی ارشد

عنوان پیشنهادی پایان نامه (موضوع طرح پژوهشی):

ماهیت پایان نامه: ■ نظری □ کاربردی - عملی □ کاربردی - نظری

جمع هزینه‌های پیشنهادی اجرای طرح: ریال

مدیر محترم گروه: جناب آقای دکتر

خواهشمند است فرم پیشنهادی پایان نامه ضمیمه (فرم ب) را در قالب طرح پژوهشی بررسی و نتیجه را اعلام فرمایند.

امضاء استاد: امضاء دانشجو: تاریخ:

معاون محترم پژوهشی - تحصیلات تکمیلی دانشکده: الهیات و معارف اسلامی

احتراماً، بدینوسیله به اطلاع می‌رساند طرح پژوهشی فوق در شورای تحصیلات تکمیلی گروه مورخ طرح و نتیجه بحث و بررسی به صورت ذیل جهت اقدامات بعدی اعلام شد.

■ مورد تصویب قرار گرفت □ با اصلاحات به عمل آمده تصویب شد □ برگشت داده شد

ضمناً ماهیت این پایان نامه نظری است و هزینه اجرای طرح ریال پیشنهاد می‌شود.

نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر تاریخ: امضاء:

مدیریت محترم تحصیلات تکمیلی دانشگاه

پیشنهادات فوق در جلسه مورخ . شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده الهیات و معارف اسلامی مورد بررسی قرار گرفت. بنابراین خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایند تا اقدامات بعدی صورت گیرد.

ضمناً ماهیت این طرح نظری و هزینه اجرای آن ریال اعلام شد.

نام و نام خانوادگی معاون پژوهشی - تحصیلات تکمیلی دانشکده تاریخ: امضاء:

طرح پژوهشی فوق در قالب پایان نامه تحصیلی در جلسه مورخ: شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به تصویب نهایی رسید و همراه با کلیه ضمائم (در صفحه) جهت ابلاغ به استاد راهنمای دانشجو و انعقاد قرارداد برای معاونت محترم پژوهشی دانشگاه ارسال شد. ماهیت طرح نظری و هزینه اجرای

آن ریال تصویب گردید.

نام و نام خانوادگی مدیر کل تحصیلات تکمیلی دانشگاه: دکتر تاریخ: امضاء:

فرم ب

بسمه تعالی

مدیریت کل تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز
فرم پیشنهادی پایان نامه تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری
(در قالب طرح پژوهشی)

نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر	مرتبه علمی:	رشته تخصصی:
گروه آموزشی:	دانشکده: الهیات و معارف اسلامی	
نام و نام خانوادگی دانشجو:	شماره دانشجویی:	گرایش تحصیلی:
مقطع تحصیلی: ☐ دکتری	☐ کارشناسی ارشد	

الف - اطلاعات مربوط به پایان نامه پیشنهادی:*

عنوان پایان نامه (به فارسی و انگلیسی):

فارسی:

انگلیسی:

- تعریف مسأله:

تعریف:

فرضیه‌ها:

اهداف (به طور خیلی خلاصه):

- شرح روش اجرای تحقیق:

- پیشینه موضوع در ایران و جهان با ذکر منابع معتبر:

- نوع کار تحقیقاتی نظری عملی کاربردی - عملی کاربردی - نظری

مدت اجرا، تاریخ شروع و برنامه زمان بندی پیشرفت کار:

مدت اجرا: ماه تاریخ شروع: تاریخ خاتمه:

* در صورت لزوم جزئیات مربوط به پایان نامه پیشنهادی در قالب طرح پژوهشی را به پیوست ارسال فرمایید.

ب - عناوین سایر پایان نامه‌های در دست اجرا:

عنوان	نام دانشجو	مقطع تحصیلی
(۱)		
(۲)		
(۳)		

ج - مشخصات استاد مشاور:

نام و نام خانوادگی: دکتر مرتبه علمی رشته تخصصی:
گروه آموزشی: دانشکده: الهیات و معارف اسلامی
آدرس: اهواز- خ گلستان - دانشگاه شهید چمران - دانشکده الهیات و معارف اسلامی تلفن:

د - هزینه‌های پیش‌بینی شده (با ذکر مورد):

۱-	جمعاً	ریال
۲-	جمعاً	ریال
۳-	جمعاً	ریال
۴-	جمعاً	ریال
	جمع کل	ریال

نام و نام خانوادگی استاد راهنما (مجری طرح): دکتر
تاریخ:

فرم ۲

بسمه تعالی

فرم گزارش های علمی به اساتید

گزارش سه ماهه.....پایان نامه کارشناسی ارشد / دکتری تحت عنوان:.....

.....

نام دانشجو:

نام استاد راهنما:

نام استاد مشاور:

خلاصه گزارش	
امضای دانشجو	
نظر استاد راهنما	
امضای استاد راهنما	
نظر استاد مشاور	
امضای استاد مشاو	

فرم ۳

باسمه تعالی

فرم شرکت در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

گواهی می شود: سرکار خانم /جناب آقای.....دانشجوی رشته.....ورودی..... در جلسه دفاع از پایان نامه خانم /آقای تحت عنوان..... که در ساعت روز مورخ.....تشکیل شده شرکت داشته است.
نام و نام خانوادگی استاد راهنمای دانشجویی که از پایان نامه خود دفاع کرده است.

تاریخ

امضاء استاد راهنما

باسمه تعالی

فرم شرکت در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

گواهی می شود: سرکار خانم /جناب آقای.....دانشجوی رشته.....ورودی..... در جلسه دفاع از پایان نامه خانم /آقای تحت عنوان..... که در ساعت روز مورخ.....تشکیل شده شرکت داشته است.
نام و نام خانوادگی استاد راهنمای دانشجویی که از پایان نامه خود دفاع کرده است.

تاریخ

امضاء استاد راهنما

باسمه تعالی

فرم شرکت در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

گواهی می شود: سرکار خانم /جناب آقای.....دانشجوی رشته.....ورودی..... در جلسه دفاع از پایان نامه خانم /آقای تحت عنوان..... که در ساعت روز مورخ.....تشکیل شده شرکت داشته است.
نام و نام خانوادگی استاد راهنمای دانشجویی که از پایان نامه خود دفاع کرده است.

تاریخ

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی

فرم تایید صحافی پایان نامه تحصیلات تکمیلی

معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده الهیات و معارف اسلامی

اینجناب آقای / خانم	دانشجوی مقطع	رشته
به شماره دانشجویی	کلیه اصلاحات مورد نظر هیأت محترم داوران را در نسخه نهایی پایان نامه خود با	
عنوان:»	« اعمال نموده و متعهد می گردم کلیه	
	دستورالعملهای نحوه تنظیم و نگارش پایان نامه (مصوب و اعلام شده) را رعایت نموده و بدینوسیله آمادگی خود را	
	جهت انجام مراحل صحافی اعلام می نمایم.	
	امضاء دانشجو:	
	تاریخ:	
از نظر اینجناب	ویرایش های لازم انجام گرفته و پایان نامه برای صحافی آماده است.	
	امضاء استاد راهنما:	
	تاریخ:	

فرم (۵)

شماره پایان نامه :

دانشگاه شهید چمران اهواز
دانشکده.....

پایان نامه کارشناسی ارشد/دکتری.....
رشته.....

عنوان :

.....
استاد/اساتید راهنما:

.....دکتر

.....دکتر

استاد/اساتید مشاور:

.....دکتر

.....دکتر

نگارنده :

.....

.....ماه سال.....

باسمه تعالی

دانشگاه شهید چمران اهواز
دانشکده.....

(نتیجه ارزشیابی پایان نامه دکتری / ارشد)

پایان نامه خانم / آقای دانشجوی رشته: گرایش:.....
دانشکده به شماره دانشجویی

با عنوان :

.....
.....
.....

جهت اخذ مدرک : در تاریخ : توسط هیأت داوران مورد ارزشیابی قرار
گرفت و با درجه..... تصویب گردید.

امضاء	رتبه علمی	اعضای هیأت داوران :
.....	استاد راهنما:.....
.....	استاد مشاور :
.....	استاد داور :.....
.....	استاد داور :.....
.....	نماینده تحصیلات تکمیلی :.....
.....	مدیر گروه :
.....	معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده :
.....	مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه :

فرم ۷

چکیده

شماره دانشجویی :		نام :	نام خانوادگی :
عنوان پایان نامه :			
استاد / اساتید راهنما :			
استاد / اساتید مشاور :			
گرایش :	رشته :	درجه تحصیلی :	
گروه :	دانشکده :	دانشگاه :	
تعداد صفحه :		تاریخ فارغ التحصیلی :	
کلید واژه ها :			

فرم ۸

Abstract

Surname:	Name :
Title :	
Supervisor/s:	
Advisor/s:	
Degree:	
University:	
Faculty:	Department :
Keywords :	
Abstract :	

گواهی صحت و اصالت پایان نامه

فرم ۹

عنوان پایان نامه:

اینجانب دانشجوی دوره دکتری / کارشناسی ارشد دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه شهید چمران اهواز، به-
شماره دانشجویی نویسنده پایان نامه تحت راهنمایی دکتر و دکتر مشاوره دکتر متعهد می شوم:

۱- تحقیقات ارائه شده در این پایان نامه حاصل مطالعات علمی و عملی شخص اینجانب بوده و اصالت تمام مطالب مندرج در آن را تأیید می کنم.

۲- در صورت استفاده از آثار و نتایج پژوهش های دیگران، مشخصات کامل آن ها را در منابع ذکر نموده ام.

۳- تاکنون مطالب درج شده در این پایان نامه، توسط اینجانب و یا شخص دیگری به منظور اخذ هر نوع مدرک یا امتیازی به هیچ مرجعی تسلیم نشده و بعد از این نیز توسط اینجانب نخواهد شد.

۴- در تدوین متن پایان نامه، شیوه نامه مصوب دانشگاه را رعایت نموده ام.

۵- کلیه حقوق معنوی این اثر به دانشگاه شهید چمران اهواز تعلق دارد و مقالات مستخرج از آن، ذیل نام "دانشگاه شهید چمران اهواز و یا " Shahid Chamran University of Ahvaz " به چاپ خواهد رسید.

۶- حقوق معنوی تمام افرادی که در این پایان نامه تأثیرگذار بوده اند (استادان راهنما و مشاور) در مقالات مستخرج از آن رعایت خواهد شد.

۷- در صورت استفاده از موجودات زنده یا بافت های آن ها، کلیه ضوابط و اصول اخلاقی مندرج در منشور موازین و اصول اخلاق پژوهش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رعایت شده است.

۸- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته و یا استفاده شده است، اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاقی انسانی رعایت شده است.

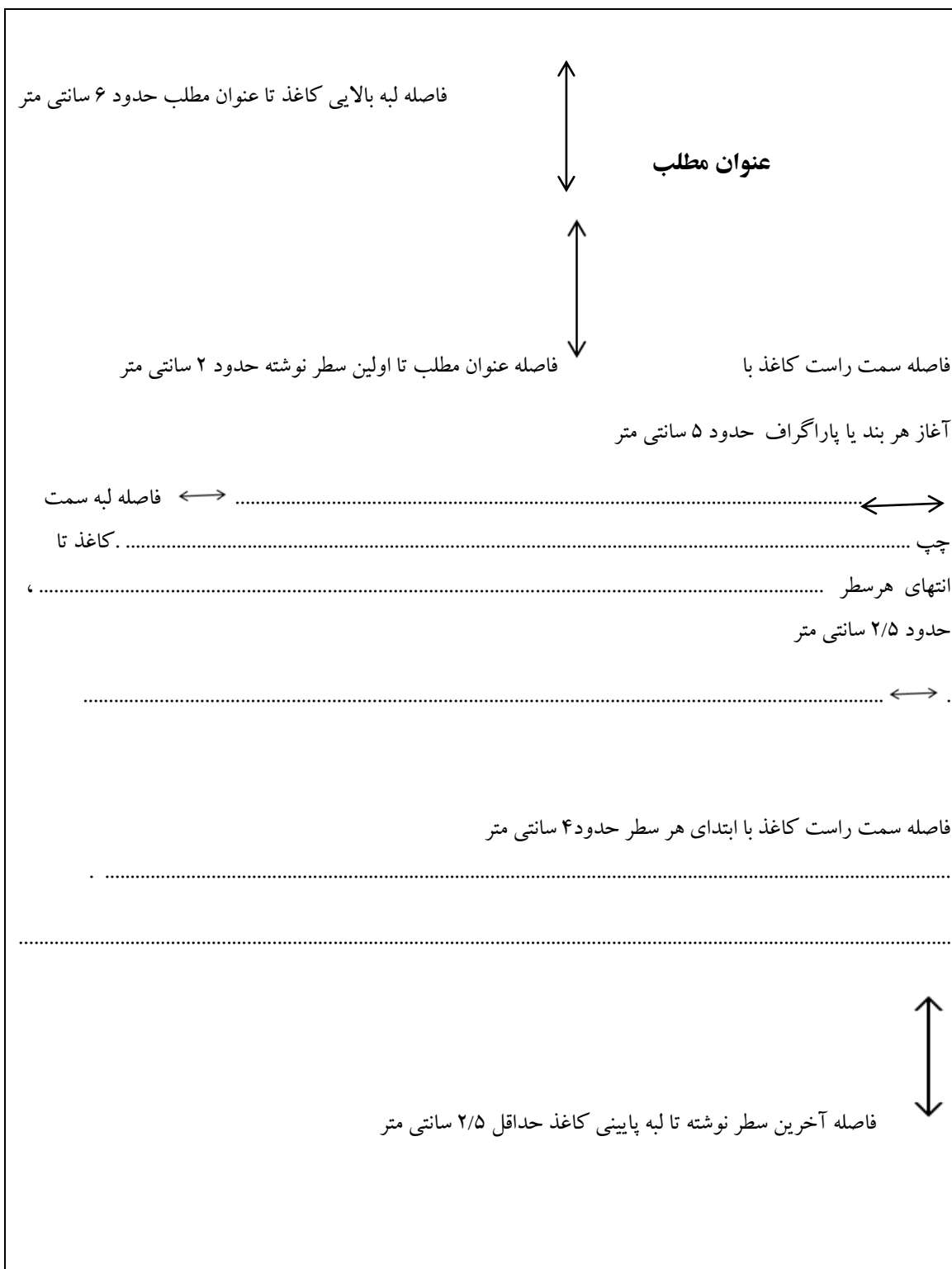
در صورت اثبات تخلف از مندرجات فوق، مسئولیت هرگونه پاسخ گویی به اشخاص حقیقی و حقوقی و مراجع ذی صلاح بر عهده اینجانب بوده و دانشگاه شهید چمران اهواز هیچ گونه مسئولیتی بر عهده نخواهد داشت. همچنین در صورت تضییع حقوق و منافع دانشگاه، حق پیگیری موضوع در مراجع ذی صلاح و اعمال قوانین مربوط برای دانشگاه شهید چمران اهواز در حال و آینده محفوظ بوده و اینجانب مسئول پرداخت کلیه خسارات وارده خواهم بود.

تاریخ

نام و نام خانوادگی امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، برنامه های رایانه ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده) به دانشگاه شهید چمران اهواز تعلق داشته و بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه قابل واگذاری به غیر نیست. استفاده از اطلاعات و نتایج این پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نیست.

طرح فرضی برای نشان دادن اندازه فواصل لبه های کاغذ با سطور نوشته شده و وضع خطوط.

آغاز بند یا پاراگراف اول

..... ←
..... → پایان بند یا پاراگراف اول

آغاز بند یا پاراگراف دوم

..... ←
.....
..... → پایان بند یا پاراگراف دوم ..

شروع زیر نویس محاذی بند یا پاراگراف

..... ۱.

طرح فرضی برای تقسیم نوشته به بندها یا پاراگرافهای مختلف.

فاصله تا لبه کاغذ حدود ۲/۵ سانتی متر

.....

.....

..... ۱

.....

..... ۲

..... ۳

.....

..... ۱

..... ۲

..... ۳

طرح فرضی برای ارجاعات مختلف به کمک ارقام یا اعداد.

عنوان مطلب

.....

۱-عنوان فرعی

.....

الف-مطلب اول از عنوان فرعی:

.....

.....

ب-مطلب دیگر از عنوان فرعی:

.....

ج-مطلب آخر از عنوان فرعی:

.....

طرح فرضی برای نشان دادن عنوانهای اصلی و فرعی نوشته و اجزای مربوط به هر یک.

شیوه‌نامه اجرایی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ورودی‌های سال تحصیلی ۹۴ به بعد

مقدمه

به‌منظور تعیین ضوابط اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه شهید چمران، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، بر اساس (آیین‌نامه‌ی مصوب جلسه ۸۶۶ مورخ ۹۴/۷/۴ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی و ابلاغیه جهت اجرا به شماره ۲/۱۶۵۲۴۲ مورخ ۹۴/۸/۱۲ که شامل دانشجویان ورودی ۹۴-۹۵ و بعد از آن می‌گردد) شیوه‌نامه‌ی اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته را به شرح زیر تصویب نمود.

ماده ۱: شرایط ورود به دوره

تبصره ۱- داشتن صلاحیت‌های عمومی ورود به دوره برابر ضوابط،

تبصره ۲- دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تأیید وزارت علوم،

تبصره ۳- قبولی در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق مقررات مصوب وزارت علوم،

تبصره ۴- آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره ۵ - دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط برای دانشجویان خارجی و یا دوره‌های بین‌المللی به زبان غیرفارسی ارائه نماید.

تبصره ۶ - دانشگاه موظف است، برنامه آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

ماده ۲: ضوابط دوره آموزشی:

تبصره ۱: تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه شهید چمران به‌صورت حضوری بوده و پذیرفته‌شدگان موظف هستند که طبق برنامه‌ی آموزشی و یا پژوهشی ارائه‌شده از طرف گروه آموزشی، در گروه حضور فعال داشته باشند.

تبصره ۲: گروه‌های مجری می‌توانند در صورت اخذ مجوز لازم از شورای گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به سه شیوه‌ی آموزشی- پژوهشی، پژوهش محور و آموزشی دانشجو بپذیرند.

تبصره ۳: مدرسان درس‌های این دوره‌ها باید حداقل دارای مدرک دکترا بوده و حداقل یکسال نیز در مرتبه استادیاری در دانشگاه شهید چمران اهواز سابقه‌ی تدریس در دوره‌های کارشناسی داشته باشند.

ماده ۳. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دو سال (چهار نیم سال) است.

تبصره: در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش‌آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. افزایش سنوات تحصیلی نیمسال اول برای دانشجویان روزانه به‌صورت رایگان و در نیمسال دوم

برای دانشجویان اعم از روزانه و شبانه با دریافت هزینه طبق تعرفه مصوب هیئت امناء دانشگاه انجام می‌شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش‌آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم است.

ماده ۴. تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است که از این تعداد، در شیوه آموزشی_ پژوهشی ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان‌نامه و مابقی به‌صورت واحدهای آموزشی می‌باشد.

تبصره. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب کند. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی، رشته و یا گرایش با رعایت پیش‌نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب، بر عهده گروه آموزشی است.

ماده ۶. تعداد واحدهای درسی جبرانی به تشخیص گروه آموزشی حداکثر ۱۲ واحد است.

تبصره ۱. کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی، الزامی است ولی نمره مذکور در میانگین نیمسال و کل دانشجو محاسبه نمی‌شود و **هزینه این دروس** طبق تعرفه مصوب هیئت امناء دانشگاه از دانشجو دریافت می‌شود.

تبصره ۲. در صورت اخذ حداقل ۸ واحد درس جبرانی، زمان استفاده‌شده برای این دروس به میزان یک نیمسال در سقف سنوات تحصیلی دانشجو **محاسبه نمی‌شود**.

ماده ۷. آموزش رایگان برای هر دانشجو، در دوره کارشناسی ارشد **صرفاً یک‌بار امکان‌پذیر** است.

ماده ۸. تحصیل هم‌زمان در دوره کارشناسی ارشد در دانشگاه شهید چمران اهواز و سایر موسسه‌ها (اعم دولتی و غیردولتی) **ممنوع** است.

ماده ۹. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس از سوی مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی مستمر و پایانی در طول و پایان هر نیمسال تحصیلی انجام می‌شود و بر مبنای عددی از صفر تا بیست قابل‌محاسبه است.

ماده ۱۰. حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در طول نیمسال تحصیلی در یک درس بیش از سه جلسه یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه بودن غیبت از سوی شورای آموزشی دانشکده، (با ارائه مدرک مستند فرصت دو هفته) آن درس حذف می‌شود.

تبصره ۲. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیمسال به تشخیص شورای آموزشی دانشکده، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۸ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به‌عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما میانگین نمرات این نیمسال در مشروط شدن دانشجو بی‌تأثیر است.

ماده ۱۱. در شرایط خاص، حذف یک درس یا تمام دروس نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای گروه قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

ماده ۱۲. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است.

تبصره ۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس، نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند. نمره با نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی‌اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲. گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند.

تبصره ۳. تسهیلات تبصره ۱ شامل دانشجویانی که به تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

ماده ۱۳. دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف غیرموجه درس به تشخیص شورای آموزشی دانشکده یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف است هزینه درس مربوطه را مطابق تعرفه مصوب هیئت اماناء دانشگاه است.

ماده ۱۴. چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود.

تبصره. دانشجویی که دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب مشروط شود از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۱۵. دانشجو می‌تواند با احتساب سنوات تحصیل، فقط یک نیمسال از مرخصی تحصیلی یا حذف ترم استفاده کند. تبصره. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه، مأموریت همسر یا والدین، بدون احتساب در سنوات تحصیلی در اختیار تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۱۶. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره تحصیلات تکمیلی تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک‌بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره. تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، بر عهده تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۱۷. تغییر رشته و گرایش، انتقال و میهمانی در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

ماده ۱۸: در صورتی که دانشجو پس از انصراف مجدداً در دانشگاه قبول شود واحدهای گذرانده در دانشگاه قبلی قابل معادل‌سازی می‌باشد.

تبصره ۱. معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجوی در موسسه قبلی توسط شورای گروه آموزشی مربوطه امکان‌پذیر است.

تبصره ۲. به ازای هر ۸ تا ۱۴ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می‌شود.

ماده ۱۹: ضوابط مرحله‌ی پژوهشی

در شیوه‌های پژوهش محور و آموزشی-پژوهشی، دانشجوی موظف است تا پایان نیمسال دوم، موضوع پایان‌نامه‌ی خود را با هماهنگی استاد راهنمای مورد تأیید گروه آموزشی تعیین و مراحل تصویب آن را طی نماید. لازم است در شیوه‌ی پژوهش محور تا پایان نیمسال اول و در شیوه‌ی آموزشی-پژوهشی تا پایان نیمسال دوم پایان‌نامه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مصوب گردد.

تبصره ۱: استاد راهنما باید دارای مدرک دکتری بوده و حداقل یک سال از ارتقاء مرتبه وی به استادیاری گذشته باشد. بدیهی استادیاران تبدیل وضعیت شده یا تازه استخدام‌شده در سال اول استادیاری می‌توانند در صورت لزوم در داوری و مشاوره و نیز نظارت بر اجرای پایان‌نامه‌ها مشارکت نمایند، اما در سال دوم می‌توانند در راهنمایی حداکثر دو پایان‌نامه به‌صورت مشترک با اعضای هیئت‌علمی با سابقه همکاری داشته باشند.

تبصره ۲: در صورت لزوم به پیشنهاد استاد راهنما، مسئولیت راهنمایی پایان‌نامه‌ی دانشجوی را دو استاد راهنما (مشروط بر آن‌که استاد راهنمای اول حداقل ۶۰ درصد مسئولیت هدایت پایان‌نامه را بر عهده داشته باشد) به‌طور مشترک عهده‌دار می‌شوند.

تبصره ۳: در صورت نیاز به پیشنهاد استاد راهنما می‌توان یک یا دو استاد مشاور را که مدرک دکتری داشته باشند، برای هدایت دانشجوی تعیین کرد. در هر حال تعداد اساتید راهنما و مشاور نباید از سه نفر تجاوز نماید.

تبصره ۴: در شرایط خاص با رعایت ضوابط این شیوه‌نامه، به تشخیص شورای دانشکده می‌توان استاد راهنمای دوم و استاد مشاور را از متخصصان با واجد شرایط خارج از موسسه با مدرک دکتری نیز انتخاب نمود.

تبصره ۵: طرح پیشنهادی پایان‌نامه در شیوه‌ی آموزشی-پژوهشی و پژوهش محور پس از تصویب نهایی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده قابل‌اجرا خواهد بود.

ماده ۲۰. دانشجوی پس از تدوین پایان‌نامه و تأیید استاد راهنما موظف است با رعایت ضوابط دانشگاه در حضور هیئت‌داوران از پایان‌نامه خود دفاع کند.

ماده ۲۱: دفاع از پایان‌نامه، به درخواست دانشجوی و تأیید استاد راهنما مبنی بر تکمیل مراحل پژوهشی و نگارشی پایان‌نامه و ارائه مستندات مربوطه (۱- پایان‌نامه‌ی تایپ‌شده ۲- تأیید کتبی استادان راهنما و مشاور مبنی بر اجرای کامل پایان‌نامه و قابل دفاع بودن آن) و طی مراحل زیر انجام خواهد شد:

الف) طرح موضوع در جلسه‌ی گروه، تأیید مستندات لازم و انتخاب تعدادی از متخصصین مرتبط با درجه‌ی استادیاری و بالاتر از داخل دانشگاه جهت داوری.

ب) طرح موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و انتخاب ۲ نفر از متخصصین معرفی شده به وسیله‌ی گروه.

ج) برگزاری جلسه دفاع در حضور استادان راهنما و مشاور، داوران، ناظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مسئولیت اجرایی استاد راهنما.

تبصره: جلسه‌ی دفاع با حضور حداقل یکی از اساتید راهنما، دو نفر از داوران و ناظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسمیت می‌یابد.

د) ارزیابی پایان‌نامه بر اساس کیفیت علمی پژوهشی، میزان نوآوری، چگونگی دفاع، نحوه‌ی نگارش و غیره بر اساس فرم پیوست صورت می‌پذیرد. نمره پایان‌نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن **به صورت کیفی** و به شرح زیر انجام می‌شود:

عالی (۲۰-۱۹)،

خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹)،

خوب (۱۷-۱۶/۹۹)

متوسط (۱۵-۱۴/۹۹)

مردود (کمتر از ۱۴)

تبصره ۱: با توجه به مؤثر بودن ارائه مقاله مستخرج از پایان‌نامه در ارزشیابی پایان‌نامه لازم است، هنگام اخذ مجوز دفاع، مستندات مربوطه (اصل پذیرش مقاله، مدارک اعتبار مجله، کپی مقاله چاپ یا پذیرفته شده، تأییدیه‌ی دبیر علمی کنگره) به همراه پایان‌نامه تایپ شده تسلیم گردد.

تبصره ۲: ملاک تصمیم‌گیری در خصوص قبول یا رد پایان‌نامه و همچنین درجه‌ی آن میانگین نمرات استاد یا استادان راهنما، مشاور یا مشاوران، داوران منتخب و استاد ناظر است. استادان راهنما در صورت تعدد در مجموع یک رأی و استادان مشاور نیز در مجموع یک رأی خواهند داشت. نمرات استادان راهنما، مشاور و داوران با ضریب ۳ و نمره‌ی ناظر تحصیلات تکمیلی با ضریب یک اعمال می‌شود.

ه) در صورتی که پایان‌نامه غیرقابل قبول (مردود) ارزیابی گردد، دانشجو موظف است ظرف حداکثر ۴ ماه، به شرط آن که سنوات ایشان از مدت مجاز تجاوز ننماید، به دفاع مجدد از پایان‌نامه بپردازد.

و) در صورت غیرقابل قبول (مردود) ارزیابی شدن پایان‌نامه در دفاع مجدد، دانشجو از تحصیل در آن رشته محروم می‌گردد.

ماده ۲۲: نحوه‌ی نگارش و صحافی پایان‌نامه‌ها باید مانند ضمیمه‌ی پیوست باشد. در صورتی که پایان‌نامه مانند ضمیمه‌ی پیوست تنظیم‌نشده باشد، لازم است اصلاح گردد.

ماده ۲۳: دانشجو پس از گذراندن موفق مراحل آموزشی و پژوهشی و کسب درجه‌ی قبول از پایان‌نامه، دانش‌آموخته‌ی دوره‌ی کارشناسی ارشد ناپیوسته شناخته می‌شود و لازم است ظرف حداکثر دو ماه نسبت به اصلاح موارد درج‌شده در صورت‌جلسه‌ی دفاع و انجام مراحل تسویه‌حساب اقدام نماید. در صورت تخلف موضوع جهت تصمیم‌گیری به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارجاع می‌شود.

ماده ۲۴: در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته محروم خواهد شد:

الف) میانگین کل نمرات مرحله‌ی آموزشی (با رعایت تبصره‌ی ماده‌ی ۱۴) کمتر از ۱۴ شود.

ب) پایان‌نامه‌ی دانشجو با رعایت بنده از ماده ۲۱ غیرقابل قبول (مردود) ارزیابی شود.

د) مدت مجاز تحصیل دانشجو (حداکثر ۶ نیمسال) به پایان برسد.

ه) ترک تحصیل دانشجو به تائید گروه، دانشکده و دانشگاه رسیده باشد.

تبصره: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره‌ی کارشناسی ارشد ناپیوسته، طبق ضوابط دانشگاه، تسویه‌حساب دانشجو (اعم از روزانه، شبانه و پردیس) و عودت مدارک ثبت نامی و تحویل گواهی کارنامه‌ی تحصیلی منوط به پرداخت شهریه مربوطه می‌باشد.

ماده ۲۵: ملاک دانش‌آموختگی، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ بر اساس واحدهای گذرانده آموزشی و دفاع از پایان‌نامه است.

تبصره. چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی دوره کمتر از ۱۴ باشد دانشجو اجازه دفاع از پایان‌نامه را ندارد و تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۱۰ واحد از درس‌هایی که با نمره کمتر از ۱۴ گذرانده است، میانگین کل واحدهای گذرانده را به حداقل ۱۴ برساند، در این صورت اجازه دفاع از پایان‌نامه به وی داده می‌شود.

ماده ۲۶. چنانچه دانشجویی تمام واحدهای آموزشی دوره را با میانگین کل حداقل ۱۴ گذرانده باشد ولی نتواند یا نخواهد از پایان‌نامه خود دفاع کند باید در مدت مجاز تحصیلی، معادل تعداد واحد پایان‌نامه و طبق نظر گروه آموزشی، واحد یا واحدهای درسی مرتبط را با رشته تحصیلی اخذ و با میانگین کل حداقل ۱۴ بگذراند تا در دوره مذکور به شیوه آموزشی دانش‌آموخته شود. نوع شیوه دانش‌آموختگی در دانشنامه قید می‌شود.

تبصره. دانشجویی که به هر دلیل نتواند دوره تحصیلی را به پایان برساند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطا می‌شود.

ماده ۲۷. چنانچه دانشجو در حین تدوین پایان‌نامه اقدام به تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی‌برداری و غیره) نماید و این موضوع از سوی کمیته بررسی تخلفات پژوهشی دانشگاه اثبات شود، از ادامه تحصیل محروم و صرفاً گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده دریافت می‌کند.

تبصره. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام پایان‌نامه از سوی کمیته بررسی تخلفات پژوهشی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادرشده خواهد شد.

ماده ۲۸. تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع قابل‌قبول از پایان‌نامه در شیوه آموزشی_ پژوهشی و یا زمان ثبت آخرین نمره درس در شیوه آموزشی است.

ماده ۲۹. دانشگاه می‌تواند بخشی از اختیارات خود در این آیین‌نامه را به گروه آموزشی یا یک کمیته منتخب تفویض کند.

این شیوه‌نامه در یک مقدمه، ۲۹ ماده و ۳۵ تبصره در جلسه شماره مورخ به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ و پس از آن لازم‌الاجرا است.